

ורדה, אבינעם, גיא ונגה.

יש אומרים כי הזמן מקהה את הכאב ומעמעם את הזיכרון. ככל ששלושים הימים שחלפו מאז לכתו של דניאל מעידים על העתיד לבוא, אנו יכולים לדעת כבר עתה, כי ההיפך הוא הנכון. חלוף הזמן אך מעצים את הכאב ומחדד את הזיכרון.

במהלך השלושים, שמעתם בוודאי פעמים רבות מהחברים ומהסובבים את המילים "אנחנו איתכם". הכאב על דניאל משותף לכולם, אבל אנו יודעים שאין בכך כדי להקל, ולו במעט שבמעט, על משקלו של הכאב שאתם נושאים עמכם. כאב שאין לו שיעור, לא למעלה ולא למטה ולא לצדדים, כאב שאלף גוונים לא יצליחו לצייר, וריבוא מילים יקצרו מלתאר.

דניאל הוא הילד שלכם ורק שלכם, ואתם, ורק אתם, ההורים שלו. אבל במובן מסוים, הוא הילד של כולנו. ילד נולד, ילד הולך לכתה א', ילד מסיים את התיכון, ילד מתגייס לצה"ל. בכל אותן תחנות-חיים ההורים בוכים, אם בלב ואם בדמעות. והבכי הזה הוא תמהיל של שמחה ושל התרגשות, אך גם של דאגה ושל חשש שכל הזמן מרחפים סביבנו, מורגשים-בלתי מורגשים, נוגעים-לא נוגעים, הם שם איתנו כל הזמן. הנה הילד מצטלם עם חבריו, הנה הילד צוהל במסיבת מרעיו. ואנו שוחקים עמו, אבל בלב אותה צביטה, אותו הרהור ארוך שאנו ממהרים להדחיק "מי לחיים ומי למוות, מי בקיצו ומי לא בקיצו", מי מהילדים המחייכים שבתמונה, חלילה, יישאר צעיר לנצח. לא ייפלא שנפילתו של דניאל הלמה בכולנו בעוצמה כזו.

כשדניאל היה חוזר מחופשותיו הקצרות מהבית לצבא, ורדה תמיד הייתה מציידת אותו במספר עוגות מעשה-ידיה, עבורו ועבור חבריו למחלקה. אל תוך הבצק היא רידדה את תפילותיה, בחלמוני הביצה טרפה את דאגותיה, ואת העוגות אפתה בחום אהבתה. ורדה, כבר אז ראינו, ידענו והבנו, שזו ברכת הדרך שלך לדניאל ולחבריו, שזו הדרך שלך להגיד לדניאל שתמיד תהיי שם בשבילו, שבעוגות האלו טמנת את התקווה שלך שגם הוא תמיד יהיה שם כדי לקבל את אהבתך ולשכך את דאגתך. אבל התברר, שאפילו העוגות לא הצליחו לחסום את החרב.

אבינעם, אתה מדבר על הדברים שדניאל טרם הספיק בחייו, ומתוך כאבך, כמו מעצמן עולות מילותיו של השיר, שכמו נכתבו עבור דניאל: "יש שם איזה שיא שאתה לא שברת...יש בחוץ חיים שאתה לא הספקת, ויש איזה כפתור שאף אחד אף פעם לא יסגור".

כל כך חבל. חבל על דאבדין אך לא משתכחין, כי את דניאל אנו נזכור ועוד נזכיר שנים הרבה. יהי זכרו ברוך.

מכתבו של יצחק עמית, ידיד המשפחה